

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibvs Moribvsqve Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. I. Quid Sanctitas, & quomodo sit in Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](#)

DE
PERFECTIONIBVS
MORIBVS SQVE
DIVINIS
LIBER OCTAVVS,
DE SANCTITATE DEI.

CAPVT PRIMVM.

Quid Sanctitas, & quomodo sit in Deo.

Sanctitas.

SANCTITAS est *bonitas moralis*, quæ generatim nihil est aliud quam perfectio morum in actu, vel habitu: quæ etiam in Scripturis *iustitia* vocari solet. Idem enim in Scripturis est esse iustum, & esse sanctum, habere iustitiam, & habere sanctitatem, et si propriè non voceimus sanctos, nisi eos qui in iustitia perfecti. Sicut uita perfectio naturalis in rebus creatis consistit in eo quod aliquid sit commensum suæ regulæ, secundum quæm est factum: ita perfectio moris in commensione cum lege æterna, secundum quam oportet operari. Sicut enim conceptus divisionæ mentis seu idea est mensura perfectionis naturalis, seu entitatis in rebus omnibus: ita lex æterna est mensura perfectionis moralis & sanctitatis naturæ rationalis in omnibus operibus bonis. Is enim perfectus est & sanctus, cuius affectus & mores exactè congruunt legi æternæ.

*Congruentia
cum lege
æterna est
sanctitas.*

Sed altioris longè rationis est perfectio diuina: non enim voluntas

2

tas diuina eiusque mores accidentario modo conformes sunt legi
æternæ, sed essentialiter & ab intrinseco. neque per varias virtutes,
sed per essentiam suam, quatenus ea rationem voluntatis obtinet.

3 Rursus cum lex æterna oriatur ex ratione diuinæ essentiæ, (quæ
sicut est origo primordialis omnis perfectionis entitatiæ, ita etiam
omnis perfectionis moralis, & omnis rectitudinis affectus & mori-
ris) sit ut perfectio & sanctitas consistat etiam in coniunctione cum
Deo per affectum. Vnde amor Dei est sanctitas. Quare cum Deus
sibi ipse maximè sit coniunctus, tum per naturam suam, tum per
affectum amoris, ipse maximè sanctus est. Denique ratio sanctita-
tis, ut à nobis concipi potest, consistit in puritate animi aliena ab
omni contagione & labore peccati, ut docet Dionysius c. 12. De di-
uinis nominibus: Αγίος μὴ εἴ τιν, ἀλλα γάρ οὐαῖς εἰπεῖν, οὐ παντὸς ἄγιος
ἴασθε, καὶ παντὸς, καὶ πάντη ἀγαθός καὶ διδόμενος. Sanctitas est, ut
more nostro loquar, ab omni scelere libera, & omnino perfecta, & omni
ex parte immaculata puritas. Talis autem puritas maxime conue-
nit Deo.

4 Deus igitur sanctus dicitur multis modis, potissimum quinque. Quinque
modis dicitur
Deus sanctus
Primò, Radicaliter, quia essentia diuina est prima radix & origi-
nalis fons omnis sanctitatis & puritatis. Ex ipsa enim nostro mo-
do concipiendi & lex æterna, & amor omnis, omnisque puritas in

5 Secundò, Obiectiuè, quia est obiectum omnis sanctitatis. Om-
nis enim sanctitas sita est in amore & coniunctione cum Deo. quare
etiam est mensura totius & ipsius sanctitatis, vnde nimis
sanctitas suam speciem & modum accipit. Sanctitas enim est pu-
ritas. Sicut autem impuritas nascitur ex contactu inferiorum, ut
cum facies aut vestis luto aspergitur, vel cum anima per affectum
inferioribus inordinatè inhæret: ita puritas oritur ex contactu su-
periorum, cum affectus ad sublimiora & nobiliora assurgit, & iis
inhæret. Supremum autem omnium, & simplicissimum & purissi-
mum est Deus. vnde summa puritas consistit in adhæsione cum
Deo. Itaque cum summa puritas sit sanctitas, Deus est ratio obie-
ctua & mensura sanctitatis.

6 Tertiò dicitur sanctus exemplatiter, vel in modum regulæ:
quia per legem æternam est regula omnis sanctitatis. Conforma-
tio enim affectus cum lege æterna est vera sanctitas.

6 Quartò, Formaliter; sanctitas enim formaliter est puritas af-
fectus: puritas autem affectus est amor Dei; quia est adhæsio cum

eo quod est purissimum & nobilissimum. Quare cum Deus sit amor sui, ipse hac ratione formaliter est sua sanctitas: & quia se amat infinite, quantum-nimirum est amabilis, ideo quoque infinite sanctus est. Similiter quia nihil omnino amat nisi propter semetipsum, ideo etiam in amore omnium creaturarum sanctus est. Vnde Scriptura Psal. 144. *Iustus Dominus in omnibus viis suis, & sanctus in omnibus operibus suis*. Non enim amat eas propter ipsas ultimò, sed propter excellentiam bonitatis suæ, quo in affectu sita est sanctitas. Sanctum enim esse, est amare Deum, & gloriam ipsius in omnibus procurare. Item *sanctus in omnibus operibus suis*; quia omnes eius affectus, & omnes eius operationes exactissime legis æternæ rectitudini conformantur. Voluntas enim ipsius per se suamque essentiam legi æternæ ex aequo respondet & commensuratur: quia tam perfectè vulnus rectitudinem, quam perfectè illam concipit. Vnde sicut intellectio & iudicium rectitudinis est infinite perfectum, ita quoque amor & affectus rectitudinis est infinite perfectus, ut pote intrinsecam suam regulam adæquans.

*Necessariò
odit peccatum.*

Hinc fit ut Deus necessariò oderit peccatum, idque infinito odio. Cum enim necessariò amerit rectitudinem legis æternæ, necessariò odit quidquid huic rectitudini aduersatur: aduersatur autem illi omne peccatum; quia ratio peccati in eo sita est, quod fit contra legem Dei æternam. Item necessariò amat suam bonitatem & perfectionem; necessariò ergo odit omne peccatum, quod illi bonitati repugnat, repugnat, inquam, non ut forma formæ, sed ut inordinatum & distortum suæ regulæ & mensuræ. Quod infinito quodam odio illud habeat (de perfecto peccato seu mortifero loquor) colligitur ex istis signis. Primo, *Quia priuat hominem idcirco infinito bono, nimirum possessione ipsius Dei*. Secundo, *Quia infligit infinitum dolorem & ignominiam, nimirum æternos cruciatu*s. Tertio, *Quia etiam si quis haberet innumera merita, eorum tamen omnium Deus vel ob vnum peccatum mortiferum obliuisceretur, ut ex Scripturis constat*. Quartò, *Quia Filium suum ad delendum peccatum incarnari & mori voluit*.

*Ezech. 18.
Rom. 6.*

Quinto, Dicitur Sanctus eminenter & causaliter, tamquam spons & principium omnis sanctitatis & puritatis in creaturis; principium inquam efficiens, formale, exemplare, & finale. *Efficiens*, quia ipse est qui omnem sanctitatem tam in Angelis quam in hominibus infundit, ipse qui creaturas suas ad se conuerterit, peccatorum labes abstergit, gratiæ lucem & omnem virtutem supernaturalem.

*Deus est prin-
cipium san-
ctitatis mul-
tipliciter.*

ralem mentibus inserit. *Formale*, quia ipse est omnis sanctitatis ratio obiectua, speciem & formam illi impertiens. vnde se habet per modum causæ formalis, non informantis, sed altiori modo & absque imperfectione speciem tribuentis. *Exemplare*, quia omnis sanctitas debet conformari legi æternæ (quæ est ipsa rationis diuinæ rectitudo, ac proinde ipse Deus) tamquam regulæ & mensuræ suæ; & sicut opus artis debet conformari regulis artis. *Finale*, quia omnis sanctitas creaturæ dirigitur in Deum eiusque gloriam, ut in finem. Ideo enim omnis creatura sanctificatur, ut Deo tamquam ultimò fini inhæreat, cumque honoret, laudet, & glorificet.

C A P . V T I I .

Discrimen Sanctitatis divinae & creaturarum.

Ex his colligere licet multiplex discrimen inter sanctitatem Dei & sanctitatem creaturæ, quantumuis ea sublimis & sancta sit. Primo, Quia Deus per seipsum, nimirum per essentiam suam, sanctus est, siue de sanctitate fundamentali, siue de obiectua, siue de formalis loquamur, ut ex dictis constat. Nulla autem creatura potest esse sancta per suam essentiam: immo nulli creaturæ potest esse naturale, esse filium Dei, esse impeccabilem, habere Spiritum sanctum, videre Deum; quamvis id fiat per qualitates vel actus accessorios. Itaque solùm per dona supernatura naturæ superaddita sanctitatem habet.

Secundo, Sanctitas Dei est substantia, sicut & eius sapientia, & amor, & ceteræ virtutes; sanctitas creaturæ est qualitas substantiæ accessoria, eaque multiplex, complectitur enim varios actus & habitus, tum intellectus, tum voluntatis. Intellectus enim debet esse illustratus fide vel lumine gloriae: voluntas charitate, religione, & aliis virtutibus supernaturalibus charitati subservientibus. Quamvis enim ipsa propriæ & formaliter in charitate consistat, tamen requirit multa alia, vel prævia, vel ut subservientia.

Tertio, Sanctitas Dei est omnino infinita & intensius & extensius: tantum enim se amat Deus, quantum est amabilis; tantaque est puritas in amore, quanta est in perfectione essentiae. Extendit etiam se ad infinita, nimirum ad opinionem quæ cernit in sua essentia; illa enim omnia placent ipsi propter semetipsum & gloriam suam. Creaturæ autem sanctitas utroque modo est finita & limitata: ne-

N 2 que

